

Uchwała Nr 01/05/17

Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego

z dnia 22 maja 2017 r.

w sprawie projektowanych zmian ustawowych dotyczących władzy sądowniczej

Rada Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego wyraża poparcie dla uchwały podjętej w dniu 8 maja 2017 r. przez Radę Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w sprawie projektowanych zmian ustawowych dotyczących władzy sądowniczej.

Uchwała ta dotyczy dwóch projektów będących obecnie przedmiotem prac Sejmu: projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1423/VIII kad.), a także projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1491/VIII kad.). Pierwszy z tych projektów wprowadza zmianę struktury organizacyjnej i sposobu obsady Krajowej Rady Sądownictwa, a ponadto dokonuje skrócenia kadencji sędziów wybranych do niej przed dniem wejścia w życie ustawy. Gdy chodzi o drugi projekt, ustanawia on w szczególności nowe zasady powoływania i odwoływania prezesów sądów oraz znacząco wzmacnia pozycję Ministra Sprawiedliwości wobec sądów.

Rada Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego podziela obawy i zastrzeżenia wyrażone w opinii prawnej załączonej do uchwały krakowskiej. Wejście w życie projektowanych przepisów podważyłoby zasadę podziału i równowagi władz (art. 10 ust. 1 Konstytucji) oraz niezależności sądów (art. 173 Konstytucji) i niezawisłości sędziów (art. 178 ust. 1 Konstytucji), a w konsekwencji także zdolność Państwa do zapewnienia jednostce prawa do niezależnego, bezstronnego i niezawisłego sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji).

Nie dostrzegając potrzeby przywoływania w tym miejscu szczegółowej analizy prawnej dołączonej do uchwały krakowskiej, pragniemy przypomnieć, że:

- zasada podziału i równowagi władzy jest gwarancją wolności i praw jednostki, mającą ugruntowane miejsce w europejskiej i polskiej tradycji konstytucyjnej,
- historyczna pamięć o zagrożeniach wynikających z odrzucenia tej zasady nakazuje przeciwstawiać się wszelkim próbom jej osłabienia lub faktycznego zniesienia,
- niezależne sądy są dobrem wspólnym wszystkich obywateli Rzeczypospolitej, a ich zdolność do niezakłóconego funkcjonowania jest oczywistym składnikiem interesu publicznego,

– szczególne znaczenie dla ochrony polskiej państwowości, trwałości wspólnoty politycznej i zaufania społecznego do instytucji publicznych ma niezależność Sądu Najwyższego, jako organu powołanego do orzekania m.in. w sprawie ważności wyborów,

– podnoszone niekiedy w debacie publicznej pojedyncze nieprawidłowości związane z działaniem sądów nie mogą w żadnym razie uzasadniać wprowadzania rozwiązań budzących głębokie zastrzeżenia konstytucyjne i grożących trwałą erozją autorytetu władzy sądowniczej.

Pragniemy podkreślić, że niniejsza uchwała nie stanowi głosu w sporze politycznym, bo do udziału w nim Rada Wydziału, także ze względu na szacunek dla różnorodności poglądów osób wchodzących w jej skład, nie jest powołana. Jesteśmy natomiast zobowiązani do apelowania o poszanowanie zasad, których akceptacja jest – i powinna pozostać – niezależna od przekonań politycznych.

Wyniki głosowania jawnego: uprawnionych do głosowania – 188 osób, oddano 114 głosów, za wnioskiem – 101 głosów, przeciwko – 9, wstrzymujących się – 4.

Przewodniczący Rady Wydziału

DZIEKAN
Wydziału Prawa i Administracji

Prof. dr hab. Tomasz Giaro